

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	13. X 2014. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	26-114-215
VEZA:	
EPA:	163 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE
N/R Predsjedniku, Ranku Krivokapiću

Podgorica, 10.10.2014

U skladu sa članom 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na predlog Zakona o visokom obrazovanju podnosim sljedeće amandmane:

AMANDMAN 1

Nakon člana 4 dodaje se novi član 4a koji glasi:

Član 4a

Etički kodeks

Etičkim kodeksom ustanova visokog obrazovanja definišu se osnovna i opšta načela vrijednosti utemeljene na etičkim pravima i obavezama u visokom obrazovanju i štite najviše vrijednosti visokog obrazovanja kroz primjenu odgovarajućih normi kojima se regulišu akademski odnosi unutar univerzitetske zajednice.

OBRAZLOŽENJE

Smatramo da je neophodno u zakonu uvesti član koji se tiče etičkog kodeksa u opštim načelima, a statutima ustanova ili posebnim aktima treba propisati Etički kodeks.

AMANDMAN 2

U članu 10, stav 2, tačka 5 mijenja se i glasi:

5) daje mišljenje o broju studenata i iznosu finansijskih sredstava koja se izdvajaju za finansiranje studenata koji ne studiraju na državnom univerzitetu.

OBRAZLOŽENJE

Obzirom da predlažemo da ovaj zakon ne treba da omogući finansiranje privatnih visokoškolskih institucija u Crnoj Gori, tj. razvijanje nečijeg privatnog biznisa na račun građana Crne Gore, već treba da propiše stipendiranje tj. finansiranje studenata koji pohađaju studijski program za sticanje kvalifikacija, za neko, za Crnu Goru, deficitarno zanimanje, a koji ne postoji na

državnom univerzitetu, u nadležnosti Savjeta za visoko obrazovanje bi trebalo da stoji obaveza da Savjet daje mišljenje o broju studenata i iznosu sredstava koja se izdvajaju za finansiranje studenata koji ne studiraju na državnom univerzitetu.

AMANDMAN 3

Član 11 mijenja se i glasi:

Savjet imenuje i razrješava Skupština Crne Gore na predlog ovlašćenih subjekata.

Savjet ima 13 članova koji se imenuju na period od četiri godine.

Sedam članova se bira iz reda redovnih profesora, vrhunskih naučnika u zvanju naučnog savjetnika, odnosno umjetnika sa međunarodno priznatim referencama ili osvjedočenim doprinosom nacionalnoj kulturi, od toga četiri člana na predlog senata Univerziteta Crne Gore, a tri člana na predlog senata ili vijeća privatnih visokoškolskih ustanova, dva člana na predlog Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, jedan član na predlog Privredne komore, jedan član na predlog NVO-a, jedan član iz reda saradnika na univerzitetima na predlog asocijacije saradnika i studenata poslijediplomskih i doktorskih studija i jedan član iz reda studenata na predlog Studentskog parlamenta.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, predstavnici iz reda saradnika i studenata imenuju se na period od dvije godine.

Član Savjeta ne može biti lice izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu lokalne samouprave, član organa političke stranke ili lice na dužnosti u organu upravljanja ili rukovođenja ustanovom visokog obrazovanja.

OBRAZLOŽENJE

Smatramo da Savjet za visoko obrazovanje treba da bira Skupština Crne Gore, kao što je slučaj u zemljama u regionu, čime mu se daje na značaju. Tačnim definisanjem strukture Savjeta i ovlašćenih predлагаča smanjiće se moguća samovolja Vlade. Takođe smo vodili računa da se izbjegne politički uticaj pri izboru članova, a i favorizovanje privatnih institucija koje je, nažalost, postalo trend u Crnoj Gori.

AMANDMAN 4

U članu 14, stav 1 nakon riječi fakultet dodaje se riječ „institut“.

OBRAZLOŽENJE

Smatramo da naučni instituti trebaju da budu uvršteni u listu ustanova visokog obrazovanja, a na većini od njih se odvija i nastava. Primjer Instituta za strane jezike na kome se realizuje studijski program Prevodilaštvo.

AMANDMAN 5

U članu 32 nakon stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ustanova ne može vršiti statusnu promjenu u smislu vlasničke strukture kroz privatno-javno partnerstvo“.

OBRAZLOŽENJE

Smatramo da se statusne promjene kroz vlasničku strukturu putem privatno-javnog partnerstva u oblasti visokog obrazovanja ne smiju dozvoliti, jer bez jasno propisane zabrane bi ostavili mogućnost za manipulacije, te smatramo da „čisto“ vlasništvo ili javno ili privatno je najbolje rješenje za zdravu konkurenčiju. Smatramo da ne treba omogućiti da država ulazi u vlasništvo privatnih visokoškolskih institucija, niti obrnuto, a nejasno definisana norma bi mogla dovesti do slobodnog tumačenja i privatizacije pojedinih državnih fakulteta, a takođe bi i država mogla da finansijski „uskoči“ ukoliko „zaškripi“ u poslovanju privatnih visokoobrazovnih institucija. A, nije rijetkost da građani finansiraju nečiji propali privatni biznis, zbog toga smatramo da treba dodati stav 4.

AMANDMAN 6

U članu 34 stav 2 mijenja se i glasi:

„U slučaju ukidanja ustanove, ustanova prestaje upisivati studente u prvu godinu studija“.

OBRAZLOŽENJE

Mišljenja smo da treba odmah nakon ukidanja ustanove odmah se obustavlja upisivanje u prvu godinu studija.

AMANDMAN 7

U članu 37 veznik „i“ mijenja se veznicima „i/ili“.

OBRAZLOŽENJE

Obzirom da smatramo da treba omogućiti osnivanje univerziteta umjetnosti, neophodno je tehnički uskladiti ovaj član sa tom izmjenom.

AMANDMAN 8

U članu 38, nakon stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„ Izuzetno od stava 1 i 2, ustanova može imati status univerziteta umjetnosti ako realizuje najmanje pet različitih studijskih programa iz oblasti umjetnosti na osnovnim studijama, od kojih najmanje jedan studijski program realizuje kao osnovni i postdiplomski. Studijski programi moraju biti iz najmanje tri oblasti umjetnosti.“

Nakon stava 4 dodaje se stav 5 koji glasi:

“Organizacione jedinice univerziteta mogu za realizaciju svojih djelatnosti organizovati katedre.”

Stavovi 3, 4, 5, 6 , 7 i 8 predloga Zakona postaju članovi 4, 6, 7, 8, 9 i 10.

Shodno dodatom stavu vršiti prenumeraciju u postojećem stavu 6 u pogledu poziva na stav tj. umjesto stava 3 ovog člana treba da stoji stav 4.

OBRAZLOŽENJE

Mišljenja smo da treba omogućiti postojanje univerziteta umjetnosti zbog specifičnosti fakulteta i akademija umjetnosti, izbora u zvanje na tim ustanovama, specifičnosti prilikom upisa studenata na prvu godinu akademija i fakulteta umjetnosti.

Ukidanje katedri je dovelo do negativnih posledica, pa smatramo da je neophodno njihovo organizovanje.

AMANDMAN 9

U članu 41 stav 1 nakon riječi vrši dodaje se riječ „akreditovana“.

OBRAZLOŽENJE

Mišljenja smo da isključivo treba angažovati akreditovane agencije čija lista je utvrđena na sastanku 46 ministara obrazovanja iz EU u Londonu 2007.

AMANDMAN 10

U članu 45 u stavu 1 riječi „drugih zaposlenih“ mijenju se riječima „administrativnog osoblja“.

Nakon stava 2 dodaju se tri nova stava koja glase:

„Predstavnike akademskog osoblja bira Senat na predlog organizacionih jedinica univerziteta.

Predstavnika administrativnog osoblja bira Sindikat univerziteta u skladu sa svojim pravilima.

Predstavnika saradnika bira asocijacija saradnika i studenata postdiplomskih i doktorskih studija u skladu sa svojim pravilima“.

Nakon stava 5 predloga zakona dodaju se dva nova stava koja glase:

„Predsjednika upravnog odbora biraju članovi upravnog odbora iz reda predstavnika akademskog osoblja.

Lice koje rukovodi ustanovom visokog obrazovanja: rektor, prorektor, dekan ili direktor ne može biti birano za člana upravnog odbora“.

Shodno dodatim stavovima vrši se prenumeracija stavova.

OBRAZLOŽENJE

Smatramo da bi trebalo preciznije definisati na čiji predlog se biraju članovi upravnog odbora javne ustanove, kao i definisati način izbora predsjednika upravnog odbora, kao i onemogućiti „gomilanje“ funkcija i eventualni konflikt interesa.

AMANDMAN 11

U članu 46 u stavu 2 nakon riječi „predstavnici“ dodaju se riječi „ administrativnog osoblja osoblja i“.

OBRAZLOŽENJE

Smatramo da je i u upravnom odboru privatne ustanove neophodno da postoje predstavnici saradnika i neakademskog osoblja.

AMANDMAN 12

U članu 49 stav 1 mijenja se i glasi:

„Rektor državnog univerziteta se bira iz reda redovnih profesora ili naučnih savjetnika, neposredno, referendumom na period od tri godine na osnovu javnog konkursa i podnešenog programa razvoja univerziteta. Pravo glasanja na referendumu ima akademsko osoblje univerziteta“.

Stav 2 briše se.

Stavovi 3 i 4 postaju stavovi 2 i 3.

OBRAZLOŽENJE

Smatramo da javni konkurs i neposredno glasanje referendumom najlegitimniji način izbora rektora državnog univerziteta, čime bi se onemogućilo da mala grupa odabralih odlučuje o izboru rektora, a i uticaj politike na izbor rektora bi bio sведен na minimum.

AMANDMAN 13

U članu 50 stav 1 mijenja se i glasi:

„Rektor privatnog univerziteta se bira iz reda redovnih profesora ili naučnih savjetnika, neposredno, referendumom. Pravo glasanja na referendumu ima akademsko osoblje“.

OBRAZLOŽENJE

Neposredno glasanje referendumom najlegitimniji je način izbora rektora univerziteta.

AMANDMAN 14

Član 53 mijenja se i glasi:

„Stručni organ univerziteta je senat.

Senat čine: rektor, predstavnici akademskog osoblja, u skladu sa statutom univerziteta.

Prorektori, dekani i direktori ne mogu biti članovi senata, ali učestvuju u njegovom radu bez prava odlučivanja.

Od ukupnog broja članova senata, po pravilu najmanje 50% članova je iz reda redovnih profesora i naučnih savjetnika univerziteta.

Nadležnost, broj, sastav, trajanje mandata, način izbora i razrješenja, kao i način rada i odlučivanja senata uređuje se statutom univerziteta.

OBRAZLOŽENJE

Smatramo da se ne smije dozvoliti "gomilanje" funkcija i da jedna ista grupa ljudi odlučuje o svemu, a ima dovoljan broj akademskog osoblja koje može da pokrije te funkcije.

AMANDMAN 15

U članu 63 stav 1 briše se riječ „javnoj“.

OBRAZLOŽENJE

Osnivač je dužan da obezbjeđuje sredstva za finansiranje bez obzira na tip vlasništva privatno ili javno.

AMANDMAN 16

Član 67 mijenja se i glasi:

Stipendiranje studenata koji ne studiraju na državnom univerzitetu

Za stipendiranje studenata za sticanje kvalifikacija van državnog univerziteta, koje Vlada, na predlog Savjeta, a na osnovu ispitivanja tržišta rada, procijeni deficitarnim i potrebnim Crnoj Gori, mogu se obezbijediti sredstva iz budžeta Crne Gore.

Kriterijume i uslove za dobijanje stipendije iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada uz prethodno pribavljeno mišljenje Savjeta.

Vlada uz mišljenje Savjeta za svaku studijsku godinu utvrđuje broj studenata koji će biti stipendirani i iznos finansijskih sredstava koja se izdvajaju iz budžeta za tu namjenu.

AMANDMAN 17

Član 68 briše se.

OBRAZLOŽENJE ZA AMANDMANE 16 i 17

Smatramo da država treba da stipendira studente koji studiraju studijske programe van državnog univerziteta, a kojima se stiče kvalifikacija koja je deficitarna na tržištu rada, a potrebna Crnoj Gori, pa studenti mogu da biraju da li će studirati neki privatni univerzitet u Crnoj Gori ako na njemu postoji taj studijski program ili neki univerzitet van Crne Gore.

AMANDMAN 18

U članu 71 nakon stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Raspisivanje javnog konkursa za izbor u akademsko zvanje ne smije biti uslovljeno normom časova lica koje se bira“

OBRAZLOŽENJE

U poslednje vrijeme se zbog neprirodnog uslovljavanja raspisivanja konkursa za izbor u akademsko zvanje sa normom časova lica koje se bira došli smo u situaciju da se zaustavlja napredovanje mladih kadrova, jer uslovno rečeno stariji profesori „grabe“ za sebe veliki broj predmeta kako bi imali što više časova preko norme, koji se dodatno plaćaju. Ovaj opasan trend da jedan profesor drži nastavu iz nekoliko predmeta , a sa druge strane mlađi doktori nauka čekaju godinama na izbor zbog nedovoljne norme časova, se mora pod hitno zaustaviti, jer lagano idemo ka starenju akademske zajednice i gubitku mlađih perspektivnih kadrova koji odlaze zbog nemogućnosti da naprreduju usled administrativnih ograničenja, kao što je norma časova, bez obzira na naučne i stručne reference. Loša finansijska situacija na državnom univerzitetu i administrativna ograničenja ne smiju biti izgovor za onemogućavanje napredovanja mlađih perspektivnih kadrova.

AMANDMAN 19

U članu 79 stav 4 riječi „mogu akreditovati“ se zamjenjuju riječima „akredituju se“.

OBRAZLOŽENJE

Doktorske studije su isključivo akademske, zato treba imperativna norma.

AMANDMAN 20

U članu 87 stav 3 riječ „najmanje“ zamjenjuje se riječju „najviše“

OBRAZLOŽENJE

Mislim da je došlo do tehničke greške u zakonu.

AMANDMAN 21

U članu 91 stav dva nakon tačke 4, dodaje se tačka 5

5) uspjeh na prijemnom ispitu.

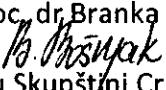
Stav 3 i 5 brišu se .

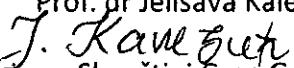
U istom članu, stav 7 predloga Zakona nakon riječi „kriterijume,“ dodaje se riječ „vrednovanje“.

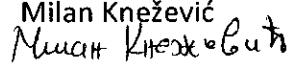
OBRAZLOŽENJE

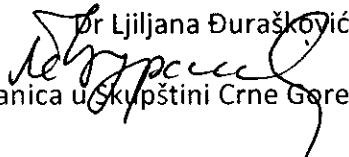
Smatramo da je neophodno uvesti prijemni ispit zbog neujednačenosti kvaliteta kandidata sa istim uspjehom, a koji dolaze iz različitih srednjih škola, a sve cilju dobijanja što kvalitetnijih kandidata. Višegodišnje iskustvo je pokazalo da je zbog ukidanja prijemnog ispita značajno opao kvalitet kandidata koji upisuju prvu godinu studija.

Podnosioci amandmana:

Doc. dr Branka Bošnjak

Poslanica u Skupštini Crne Gore

Prof. dr Jelisava Kalezić

Poslaonica u Skupštini Crne Gore

Milan Knežević

Poslanik u Skupštini Crne Gore

Dr Ljiljana Đurašković

Poslanica u Skupštini Crne Gore